

Kažnjene aktivnosti civilnog društva u Crnoj Gori

Antikorupcijski aktivista osuđen zbog toga što je branio svoje pravo na organizovanje peticije

Podgorica//Berlin, 05. februar 2009. - Ograničavanje aktivnosti civilnog društva u Crnoj Gori je nedavno dostiglo vrhunac kada je aktivisti iz partnerske organizacije Transparency Internationala - MANS-a (Mreža za afirmaciju nevladinog sektora) izrečena osuđujuća presuda. MANS će ovog četvrtka, 05. februara, uložiti žalbu crnogorskom Višem sudu na presudu Osnovnog suda u Podgorici kojom je aktivista MANS-a osuđen zato što se usprotivio pokušaju da se spriječi javno prikupljanje potpisa građana.

"Organizovanje peticija je osnovno pravo svih građana", rekao je Mikloš Maršal, regionalni direktor za Evropu i Centralnu Aziju u Transparency International. "Ukoliko su vlasti prekršile zakon uskraćivanjem ustavom zagaranovanog prava, onda treba da se suoče sa posljedicama. Ako je zakon takav da se može subjektivno interpretirati i selektivno primjenjivati, onda se on mora promijeniti kako bi se uskladio sa evropskim normama."

Od januara 2006. godine MANS se zalaže za transparentnost procesa privatizacije KAP-a, najvećeg domaćeg proizvođača aluminijuma koji troši skoro polovinu električne energije koja se uvozi u Crnu Goru, a da pri tome na njega ne odnosi povećanje cijena od 71% kojim su pogođena domaćinstva i mala preduzeća. Paralelno sa ovom inicijativom, MANS je kao dio nacionalne kampanje organizovao javno prikupljanje potpisa protiv naglog skoka cijena u Crnoj Gori 2007. godine.

Napori ove organizacije doveli su do sakupljanja 30 hiljada potpisa građana. Tokom prikupljanja potpisa na glavnom trgu u Podgorici, jedan broj nepoznatih osoba u civilnoj odjeći pokušao je da stolove i papire na kojima se potpisivala peticija skloni u obližnje vozilo. Kada je Veselin Bajčeta, zamjenik direktora MANS-a, pokušao da ih zaustavi, odmah ga je uhapsila policija i optužila za sprečavanje službenog organa u vršenju službene dužnosti. Presuda kojom je Bajčeta osuđen na jedan mjesec zatvora, odnosno uslovno na godinu dana, je izrečena 06. juna 2008. godine, a dostavljena mu prošle sedmice.

Ustav Crne Gore garantuje svakom građaninu pravo da organizuje građansku inicijativu ili prikupljanje potpisa, a lokalni propisi ne sadrže obavezu dobijanja službene dozvole da bi se organizovala javna građanska akcija.

MANS je tokom 14 mjeseci prije ovog događaja vršio pritisak da se objavi ugovor o privatizaciji KAP-a, koji je konačno objavilo Ministarstvo za ekonomski razvoj, nedugo prije hapšenja gospodina Bajčete.

Oduzimanje prava civilnom društvu da slobodno govori, prijeteći i krivično ih goneći, uz istovremenu nespremnost da se pokaže ni trunke političke volje da se istraže aktivnosti i procesuiraju tužbe protiv visokih političkih i poslovnih ličnosti za navodna ozbiljna djela korupcije jasno pokazuje da je Crna Gora daleko od toga da postane solidno demokratsko društvo kakvo mora biti jer nastoji da postane članica Evropske unije.

Kao punopravni potpisnici Konvencije protiv korupcije Ujedinjenih nacija (UNCAC), vlasti Crne Gore takođe krše svoju obavezu da aktivno promovišu učešće civilnog društva i podizanje svijesti u vezi sa uzrocima, rizicima i ozbiljnošću koju donosi korupcija. Transparency International poziva da bez odlaganja u potpunosti ovu obavezu.

Transparency International podržava napore MANS-a da ostvari transparentnost upravljanja javnim dobrima, njegov snažni protest protiv zastrašivanja civilnog društva u Crnoj Gori, kao i ustavna prava aktivista civilnog društva.

###

Transparency International is the civil society organisation leading the fight against corruption.

Napomena urednicima: U februaru 2007. godine Crna Gora se suočila sa takozvanim "energetskim šokom", kada su računi za električnu energiju za domaćinstva i mala i srednja preduzeća povećani za 71% zbog neophodnog povećanja uvoza električne energije od 30 procenata. Istovremeno, KAP je isključen iz službene politike određivanja cijena, jer je cijena energije koja se isporučuje KAP-u ostala vezana za cijenu aluminijuma, uz garantovanje stalne isporuke energije.

Kampanju "KAP troši, a ko plaća" pokrenuo je MANS predvođeni građane u prikupljanju potpisa za traženje jednakog tretmana kod Ministarstva ekonomije.

Preko 50 nevladinih organizacija iz svih opština Crne Gore i nekoliko lokalnih sindikata pridružilo se kampanji, sakupivši zajedno preko 30 hiljada potpisa građana koji podržavaju ovu inicijativu, što predstavlja najjaču podršku bilo kojoj javnoj inicijativi koja je do sada data u Crnoj Gori.

Media Contact:

Dejan Milovac,
Deputy Executive Director
Phone: + 382 20 266 326
Fax: +382 81 266 328

Email: dejan.milovac@mans.co.me
www.mans.co.me